

20 χρόνια Παναγία Παραμυθία στο Πάϊκο Όρος

Η «Παραμυθία» στο όρος Πάϊκο

Συμπληρώθηκαν φέτος είκοσι (20) χρόνια από την αλησμόνητη εκείνη ημέρα (18 Ιουνίου 1995), κατά την οποία ακριβές αντίγραφο της ιερής και θαυμαστής εικόνας της Παναγίας, της επονομαζομένης «Παραμυθίας», ήρθε στη Μονή μας και εγκαταστάθηκε έκτοτε, ως οικοδέσποινα, σε περίοπτη θέση του κεντρικού ναού.

Η έλευση της «Παραμυθίας» ήταν μια μεγάλη ευλογία για το όρος Πάϊκο, ένα εξαίσιο θεομητορικό δώρο άρρητης ευωδίας. Από το «Περιβόλι» της, το Άγιον Όρος, αντίγραφο της εικόνας αυτής ήρθε σ' ένα άλλο όρος που αγιάζεται καθημερινά από τις προσευχές των μοναστών και οικητόρων του. Ήρθε στον τόπο αυτό για να μεταδίδει αδιαλείπτως το άθωνικό ακριβό άρωμά της στις ψυχές των ανθρώπων. Ήρθε για να αγιάζει με την θεομητορική της χάρη και να παραμυθεί με

την θέρμη της παρουσίας της τους εδώ ασκουμένους μοναχούς και τους τώ κόσμω ευρισκομένους πιστούς.

Κάποτε, σε παλαιότερα χρόνια, και το όρος αυτό ήταν «κατοικία», αποτελούσε κλήρο της Μητέρας του Θεού. Κατά μια επικρατούσα αντίληψη, η ονομασία «Πάϊκο» έλκει την προέλευσή της από τη λέξη «Παναγία».

Από ένα αγιορείτικο μοναστήρι με πλούσια ιστορία και πνευματική παράδοση, την Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, στο οποίο βρίσκονται και οι περισσότερες θαυματουργές εικόνες της Υπεραγίας Θεοτόκου, η εικόνα αυτή ήρθε και ενθρονίστηκε μόνιμα εδώ. Ο σεβαστός και αγαπητός Καθηγούμενος της σεβασμίας αυτής μονής, Πανοσιολογιότατος αρχιμανδρίτης Εφραίμ, έχοντας ο ίδιος πολλή αγάπη στην Κυρία Θεοτόκο ανταποκρίθηκε στα ευλαβικά αισθήματα της καρδιάς μας. Προέκρινε και πρότεινε να εγκατασταθεί στον τόπο αυτό της μετανοίας και προσευχής μας πιστό αντίγραφο της θαυματουργής εικόνας της Παναγίας της «Παραμυθίας». Από τότε, με την χάρη της Θεομήτορος παραμυθείται ο τόπος αυτός και αγιάζονται ακατάπαυστα οι μοναχοί και οι ευλαβείς προσκυνητές.

Με ανεκλάλητη πνευματική συγκίνηση και χαρά, το απόγευμα της 18ης Ιουνίου του 1995 προϋπαντήσαμε, σύσσωμη η αδελφότητα της Μονής μας, την Θεομήτορα. Μαζί μ' εμάς και χιλιάδες πιστοί. Με θείο πόθο και προσδοκία υποδεχθήκαμε την Παναγία, την Μητέρα της ζωής, που μας σώζει από τις συμφορές του βίου τούτου. Την υποδεχθήκαμε και την θρονιάσαμε πρώτα μέσα στις καρδιές μας, και υστέρα στον ναό της. Από την ημέρα εκείνη, μια σειρά θαυμάτων κάνουν ολοένα και πιο αισθητή την παρουσία της στην ζωή του τόπου αυτού...

Με συγκίνηση θυμούνται όλοι την ημέρα κατά την οποία έγινε η υποδοχή της Θεοτόκου. Δεν σβήνονται εύκολα από τη μνήμη οι συνθήκες κάτω από τις οποίες πραγματοποιήθηκε η εδώ έλευσή της. Το στρατιωτικό όχημα, που τιμητικά μετέφερε την θεομητορική εικόνα, είχε φθάσει μαζί με τους αντιπροσώπους της Ιεράς Μονής Βατοπαιδίου μπροστά στην είσοδο του μοναστηριού. Το μέγεθος της εικόνας δημιούργησε ρίγη αγαλλιάσεως στο συγκεντρωμένο πλήθος, που με έκδηλη αδημονία ανέμενε την άφιξή της. Όλοι έστρεφαν τα μάτια για να δούν την Παναγία, την φιλόστοργη μητέρα. Αναπέμφθηκε πρώτα δέηση προς την άχραντη Μητέρα του Θεού. Και στη συνέχεια η ανθρώπινη λαοθάλασσα ξεκίνησε με κατεύθυνση τον ναό, με την Βασίλισσα του Ουρανού να μεταφέρεται λιτανευτικώς, προπορευόμενη και καλυπτόμενη από την μεγάλη κόκκινη ομπρέλα της, την «ουρανία». Και τότε ξαφνικά άνοιξαν στην κυριολεξία οι ουρανοί! Θαρρείς, για να προϋπαντήσουν μαζί με τους πιστούς την «Παντάνασσα», την Βασίλισσα του ουρανού και της γής, να εορτάσουν μαζί τους την έλευσή της! Η καταρρακτώδης βροχή που άρχισε να πέφτει - βροχή σφοδρή και επίμονη εν μέσω

θέρους- εκδήλωνε, θα έλεγε κανείς, την ευαρέσκεια του ουρανού για την επάνοδό της στο όρος Πάϊκο, το δικό της μικρό όρος που κάποτε επόπτευε και ευλογούσε. Ύστερα από πέντε αιώνες απουσίας η Παναγία επέστρεψε στα δικά της γνωστά μέρη.

«Ως δρόσος Αερμών η καταβαίνουσα επί τα όρη» και «ωσει πόκος στάζουσα επί την γήν» ήταν η βροχή αυτή! Μέσα σε λίγα λεπτά ρυάκια σχηματίστηκαν από το πολύ νερό που έγιναν σαν ποτάμι. Τα πάντα γύρω γέμισαν βροχή, ουράνια δροσιά! Δεν σταμάτησε όμως η πομπή. Συνεχίστηκε η πορεία, ενώ ο λαός με μάτια δακρυσμένα από τη συγκίνηση ικέτευε διαρκώς την Θεοτόκο.

Μπερδεμένες με τα δάκρυα που έτρεχαν από τα πρόσωπα, οι σταγόνες της βροχής κυλούσαν κάτω στο χώμα σμίγοντας με τη βρεγμένη γή. Λουσμένοι με τις αγιαστικές δροσοστάλες του ουρανού, φθάσαμε έτσι «βαπτισμένοι» στον ναό. Στην πραγματικότητα κανείς δεν ένοιωσε ότι είχε βραχεί! Τότε απότομα σταμάτησε – όπως το ίδιο ξαφνικά ξεκίνησε- και η ουρανόσταλη νεροποντή!

Με ένα τέτοιο «σημείο» θέλησε ο ουρανός να χαιρετήσει την άφιξη της «Πλατυτέρας των Ουρανών» στο όρος Πάϊκο!

Και ενθρονίστηκε η Βασίλισσα των Αγγέλων και των ανθρώπων στο όμορφο προσκυνητάρι της. Και θρονιάζεται από τότε μόνιμα και μέσα στις καρδιές όλων εκείνων που την αντικρίζουν έστω και για μία φορά. Η θέα της γλυκιάς έκφρασης του προσώπου της Παναγίας παρηγορεί αληθινά την ψυχή του ανθρώπου, την παραμυθεί αδιαλείπτως. Γίνεται καθημερινά «του κόσμου καταφύγιον», «των χειμαζομένων η γαλήνη», των «θλιβομένων χαρά και αντίληψις», «πρεσβεία θερμή», «ελέους πηγή», «προστασία και σκέπη των πιστών»...

Η παράδοση για το παλαιό Μοναστήρι

Στο Πεντάλοφο του όρους Πάϊκου ήρθαμε το έτος 1981. Μαζί με την ιστορία του χωριού γίναμε παράλληλα γνώστες της παράδοσης αναφορικά με το ανδρικό μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής, που ήταν κάποτε κτισμένο λίγο έξω απ' αυτό. Η ανάμνηση για την ύπαρξη και παρουσία του παραμένει ακόμη ζωηρά έντονη στη μνήμη των κατοίκων της περιοχής.

Κατά τα χρόνια της τουρκικής κυριαρχίας στον ελλαδικό χώρο -μέσα του 15ου αιώνα- το Πεντάλοφο ήταν το σημαντικότερο χωριό της ευρύτερης περιοχής, κατείχε την πρωτεύουσα θέση. Εδώ διέμενε τότε, έχοντας την κατοικία του, και ο Τούρκος μπέης. Το μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής ήταν Μετόχι της Ιεράς

Μονής Ιβήρων του Αγίου Όρους, αποτελούσε δηλαδή εξάρτημά της. Σ' αυτό υπήρχε ιερή και θαυματουργή εικόνα της Παναγίας, η εφέστια εικόνα της Μονής.

Όσπου μια ημέρα, κάποιοι κάτοικοι της περιοχής στην προσπάθειά τους προφανώς να κερδίσουν την εύνοια των Τούρκων, συκοφάντησαν τους μοναχούς. Οι Τούρκοι αποφάσισαν τότε να τους σφάξουν. Δεν πρόλαβαν όμως οι άπιστοι να διαπράξουν το φοβερό ανοσιούργημα που έβαλαν στο μυαλό τους. Κάποιος ευλαβής κάτοικος του χωριού ειδοποίησε κρυφά τους μοναχούς, προτρέποντάς τους να φύγουν το γρηγορότερο για να σωθούν. Πράγματι, εκείνοι έφυγαν κρυφά από την πίσω πόρτα της Μονής και κατευθύνθηκαν σε μια ρεματιά η οποία περνούσε παράπλευρα από την εκκλησία του χωριού. Τους αντιλήφθηκαν όμως οι Τούρκοι και άρχισαν να τους κυνηγούν για να τους πιάσουν. Άρχισε τότε μια δραματική καταδίωξη.

Όταν ο κίνδυνος για να πέσουν στα χέρια των εξαγριωμένων Τούρκων άρχισε να γίνεται περισσότερο από ορατός, οι μοναχοί εναπόθεσαν όλες τις ελπίδες τους στην Παναγία. Η αγωνία τους έγινε αφορμή θερμής προσευχής σε εκείνην, διά πρεσβειών της οποίας τελούνται τα θαύματα από τον Θεό. Σε κάποιο σημείο της ρεματιάς σταμάτησαν λαχανιασμένοι το τρέξιμο. Οι Τούρκοι είχαν πλησιάσει ήδη , πολύ κοντά τους. Δεν υπήρχε καμιά περίπτωση διαφυγής, δεν υπήρχε πλέον περίπτωση σωτηρίας γι' αυτούς...

Ένας από τους μοναχούς σήκωσε τα χέρια προς τον ουρανό και φώναξε δυνατά: «Παναγία μου, καλύτερα να ανοίξει η γή να μας καταπιεί, παρά να πέσουμε στα χέρια των Τούρκων!!». Και πράγματι, δεν πρόλαβε καλά-καλά να αποσώσει τα λόγια του και η γή κάτω από τα πόδια τους άνοιξε απότομα μπροστά στα έκπληκτα μάτια των Τούρκων! Στο σημείο εκείνο ανέβλυσαν στη συνέχεια τρεις πηγές. Το νερό τους τρέχει ακόμη μέχρι σήμερα, για να υπενθυμίζει το θαύμα που έγινε τότε. Όσοι γνωρίζουν την παράδοση αυτή, στην αναφορά τους κάνουν λόγο για «το νερό των καλογήρων».

Στη συνέχεια οι Τούρκοι άρχισαν να μιλούν με έκδηλη απορία και έκπληξη, μα συνάμα και με κάποιο φόβο για το θαυμαστό αυτό γεγονός, του οποίου υπήρξαν οι ίδιοι αυτόπτες μάρτυρες. Από στόμα σε στόμα το περιστατικό αυτό διεσώθη και έφθασε μέχρι τις ημέρες μας.

Μετά την ερήμωση της Μονής η εικόνα της Παναγίας χάθηκε. Η παράδοση αναφέρει ότι κάποιος τσοπάνος την ανακάλυψε μέσα σ' έναν θάμνο, πέντε περίπου χιλιόμετρα πιο κάτω από το χωριό. Η εικόνα τοποθετήθηκε ξανά στη θέση της. Όμως και πάλι εξαφανίστηκε κατά τρόπο ανεξήγητο. Την ξαναβρήκαν στο ίδιο αρχικό σημείο και την επανέφεραν στο μοναστήρι. Το θαύμα αυτό -γιατί πράγματι επρόκειτο για θαύμα- επαναλήφθηκε για τρίτη φορά. Ο τόπος εκείνος (η σημερινή

Γουμένισσα) ήταν τότε ακατοίκητος, κατάφυτος από πυκνό δάσος. Η Ιερά Μονή των Ιβήρων του Αγίου Όρους οικοδόμησε ναό στο σημείο εκείνο προς τιμήν της Παναγίας, για να ενθρονιστεί η θαυματουργή ιερή εικόνα της. Με την αρωγή και τη βοήθεια της Μονής των Ιβήρων, το Μετόχι της αυτό, εκτός από τόπος προσευχής και λατρείας, έγινε με τη πάροδο του χρόνου εθνικό και πνευματικό κέντρο όλης της περιοχής. Από το παλαιό μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής στο χωριό Πεντάλοφο, σήμερα δεν σώζεται πιά τίποτα. Με το πέρασμα του χρόνου ερήμωσε και καταστράφηκε. Μόνο λίγες σκόρπιες πέτρες και κάποιες αιωνόβιες βελανιδιές μαρτυρούν ακόμη την ύπαρξή του. Ένα μικρό ξωκκλήσι, που τιμάται σήμερα στο όνομα της Αγίας Παρασκευής, υπάρχει ανηγευμένο από τα μέσα της δεκαετίας του '70 στον χώρο αυτό, για να θυμίζει κάτι από το παρελθόν της παλαιάς Μονής...

Την προφορική αυτή παράδοση που αναφέρεται στην ύπαρξη -κατά τα χρόνια της Τουρκοκρατίας- του μοναστηριού καθώς και των γεγονότων που διαδραματίστηκαν τότε και είχαν σχέση με αυτό, μας τα διηγήθηκαν κάποιοι κάτοικοι του χωριού, όταν πρωτοήρθαμε, το έτος 1981, στην περιοχή.

Με χαρακτηριστική επιμονή μάλιστα μας προέτρεπαν να πάμε στη Μονή των Ιβήρων και να βρούμε τα σχετικά έγγραφα που αναφέρονταν στο μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής. «Εκεί υπάρχει και ο αφορισμός και η κατάρα που έκαναν για το χωριό μας, γι' αυτό που έγινε τότε, έλεγαν με πόνο ψυχής. Πηγαίνετε να βρείτε, αυτά τα χαρτιά! Και πέστε στους μοναχούς να διαβάσουν κάτι για να φύγει από το χωριό μας η κατάρα αυτή, που μέχρι σήμερα μας κυνηγά, και να έλθει ξανά η ευλογία της Παναγίας...».

Αένας παραμυθία!

Με την έλευση της Παναγίας της «Παραμυθίας», το έτος 1995, στο Σιμωνοπετρίτικο Μετόχι, στη Μονή του Όσιου Νικοδήμου που ανηγέρθηκε λίγο πιο ψηλά από το παλαιό εκείνο μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής, θεωρούμε ότι έληξε και ο «κανόνας» για την περιοχή! Η Παναγία επέστρεψε και πάλι στο Πεντάλοφο σαν μάνα στοργική, ως παρηγορήτρια, ως «Παραμυθία» πλέον! Ενθρονιζόταν στο αγιορείτικο Μετόχι της στο όρος Πάϊκο και λάβαινε ξανά τη θέση που της ανήκε. Γινόταν και πάλι Έφορος του τόπου αυτού...

Και αληθινά νοιώθει κανείς ότι η Θεοτόκος ήρθε πάλι στο όρος αυτό για να δώσει ξανά χαρά στους πονεμένους, τους απεγνωσμένους, τους κλυδωνιζόμενους του βίου τούτου! Για να παραμυθήσει τις καρδιές όλων εκείνων που προσέρχονται σε

αυτήν με αληθινή πίστη και βέβαιη ελπίδα.

Και εκείνη, ως Μητέρα της ζωής και μητέρα στη ζωή αυτή, αγκαλιάζει με την αγάπη της όλο τον κόσμο, πρεσβεύει γι' αυτόν και τον παρηγορεί. Αλήθεια, πόσους στεναγμούς ψυχής δεν άκουσε! Πόσους κραδασμούς καρδιάς δεν αφουγκράστηκε! Πόσες εξομολογήσεις δεν δέχθηκε! Πόσους δεν ανασήκωσε από τις πτώσεις! Πόσους δεν παραμύθησε μυστικά! Πόσους δεν ευεργέτησε θαυματουργικά όλα αυτά τα χρόνια!

Στο πέρασμα των είκοσι αυτών χρόνων, η Παναγία η «Παραμυθία» δέεται διαρκώς, παρακαλεί, ικετεύει, πρεσβεύει και μεσιτεύει στον Θεό για τα φιλόθεα παιδιά της, ως φιλόστοργη μάνα. Διασκεδάζει και καθησυχάζει φόβους, εγκαρδιώνει, γαληνεύει τον νού, αναπτερώνει ελπίδες, σταλάζει βάλαμο παρηγορίας στις καρδιές. Γίνεται γλυκεία Παραμυθία για τον καθένα.,

Πόσα κεριά και λαμπάδες ευχαριστίας άναψαν αλήθεια και καίνε διαρκώς μπροστά της; Και μένει σταθερή και ακίνητη στη θέση της, στο κέντρο του ναού, και τους ακούει και τους δέχεται όλους! Η μεγάλη μητρική αγκαλιά της τους χωράει όλους μέσα. Όλους τους σκεπάζει κάτω από το πέπλο της. Ιδιαίτέρως έχει μια απέραντη συμπάθεια για τους πονεμένους, διότι αυτή γνώρισε τον μεγαλύτερο πόνο απ' όλες τις μάνες του κόσμου! Είναι η πιο πονετική μάνα με μεγάλα αποθέματα αγάπης για κάθε πληγωμένο της ζωής.

Η έκφραση στο πρόσωπό της φανερώνει συμπάθεια και αγάπη. Το βλέμμα της δηλώνει επιείκεια, πραότητα και ευσπλαγχνία. Και στα χείλη της επάνω αναπαύεται μειδίαμα σεμνό, παρήγορο και χαριτωμένο. Παραμυθητικό για τον καθένα, για όλους.

Την κοιτάς στα μάτια και εκείνη σε ατενίζει ολόκληρο, σε θωρεί άγρυπνη, σε ακούει, σε δέχεται και σε έλεεί. Δεν παραβλέπει τον πόνο σου. Γίνεται συναντιλήπτορας στο πρόβλημά σου. Συμπάσχει, συμμετέχει και συμπαραστέκεται στη δοκιμασία σου. Νοιώθεις ότι πράγματι αυτή είναι «πάντων θλιβομένων η χαρά». Γαλήνιο το βλέμμα της και ήρεμο εισέρχεται ως τα βάθη της ύπαρξής σου. Και παραμένει ατάραχη, επειδή κρατά στην αγκαλιά της τον Υιό και Θεό της. Γνωρίζει, πως αν Τον παρακαλέσει για σένα, Εκείνος θα εισακούσει την ικεσία της. Είναι φιλεύσπλαγχνη μητέρα.

Η παρουσία της γεμίζει όλο τον ναό. Αληθινά πληροί τα πάντα. Χωρίς την «Παραμυθία» θα έμοιαζε άδειο το Καθολικό, θα υπήρχε ένα δυσαναπλήρωτο κενό. Κάτι σημαντικό θα έλειπε. Η χάρη της, που πληθωρικά ακτινοβολεί γύρω της, γεμίζει τις καρδιές μοναχών και προσκυνητών. Αισθάνεσαι ότι η Θεοτόκος, ως

φιλόστοργη μητέρα προστατεύει τη Μονή από ανεπιθύμητους «πειρατές», και ως Παραμυθία παρηγορεί τους μοναχούς. Έσωσε κάποτε και εξακολουθεί και τώρα να σώζει...

Εισερχόμενος στον ναό, νοιώθεις ότι σε υποδέχεται εκείνη, ως οικοδέσποινα του τόπου. Η μορφή της σε μαγνητίζει, σε προσελκύει κατ' ευθείαν κοντά της. Φως παραμυθίας εξέρχεται από το πρόσωπό της. Μειδίαμα παρηγοριάς. Το βλέμμα της σε κοιτάει κατάματα, διεισδύει βαθιά μέχρι τα μύχια της καρδιάς σου. Τα μάτια της σταλάζουν γλυκύτητα και αγάπη σε όλη την ύπαρξή σου. Γαληνεύεις.

Τα χείλη της έτοιμα είναι να ανοίξουν και να σου μιλήσουν. Στέκεσαι ενεδός μπροστά στο όμορφο προσκυνητάρι της και την κοιτάς. Δεν χορταίνεις να την βλέπεις. Και εκείνη σε κοιτά με την ιλαρή ματιά της. Έχεις την αίσθηση ότι σε περίμενε. Ότι είναι έτοιμη να σε δεχτεί μέσα στις ανοιχτές άγκάλες της. Και νοιώθεις να γαληνεύει αμέσως η ψυχή σου από τα τρικυμιώδη κύματα της ζωής που σ' έφεραν ως εδώ. Κοντοστέκεσαι. Και σιωπηλά την ικετεύεις: «Φώτισον Αγνή την ψυχήν μου... λύσον των κακών μου τα νέφη».

Με ανακούφιση καταθέτεις ενώπιόν της τα βάρη που βαστάζεις εντός σου. Τα μικρά ή μεγάλα βάσανά σου, τα βαθιά στοιβαγμένα μέσα σου. Τα αποθέτεις στην ευρύχωρη αγκαλιά της και με αγαλλίαση νοιώθεις να ξαλαφρώνεις. Και εκείνη τα δέχεται. Είναι καταδεκτική και τα χωρεί όλα η μεγάλη μητρική καρδιά της. Είναι ευαίσθητη και σε ακούει προσεκτικά. Και φεύγεις υστέρα με ξεχειλισμένη ευγνωμοσύνη από κοντά της. Μια θαλπωρή αισθάνεσαι τώρα μέσα σε όλο το είναι σου από την αγάπη της φιλάνθρωπης βατοπεδινής Παναγίας. Σε παραμυθεί σιωπηλά για να συνεχίσεις με υπομονή τον αγώνα σου. Φεύγεις τελικά ενδυναμωμένος, εγκαρδιωμένος, πολλαπλά παρηγορημένος. Έχεις αναθέσει την πάσαν ελπίδα σου σε αυτήν, την Ελπίδα των απηλπισμένων. Βέβαιος πιά ότι, πραγματικά, άλλην «παραμυθίαν ουκ έχεις πλην» εκείνης, της υπερευλογημένης Μητέρας του Θεού και των ανθρώπων, της «Παραμυθίας»...

Πηγή: 2015 Επρτολόγιον Ιερού Κοινοβίου Οσίου Νικοδήμου, Πεντάλοφος Παιονίας